20876 - Faiz kazancını almak ve zararı faizle telafi etmek

Soru

Bankada birikim hesabında bir miktar param bulunmaktadır. Banka bu para karşılığında bir miktar faiz vermektedir. Ben şimdi onu kapatmaya çalışıyorum. Daha önceden bankanın bir takım hisselerine katıldım ancak bunun caiz olmadığını bilmiyordum. Bu hisselerin değeri düştü. Bunun üzerine gördüğüm zararları telafi etmek için biriktirme hesabından kazandığım parayla telafi edebilir miyim?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Faizden tövbe eden kimse sadece anaparasını alabilir zira yüce Allah şöyle buyurmuştur: "Eğer böyle yapmazsanız, Allah ve Resûlüyle savaşa girdiğinizi bilin. Eğer tövbe edecek olursanız, anaparalarınız sizindir. Böylece siz ne başkalarına haksızlık etmiş olursunuz, ne de başkaları size haksızlık etmiş olur."Bakara,279

Bunun üzerindeki paraların alınması caiz değildir. Şayet alırsa bundan kurtulmak için hayır işlerinde harcaması gerekir.

Burada iki farklı soru bulunuyor, bunları birbirinden ayırmak gerekir. Birincisi alınan faizler, ikincisi hisselerde yaşanan zararları bu faizlerle telafi etmek.

Birinci konu: Faizle uğraşan bankaya para yatırarak ana para üzerinden para kazanmak. Daimi Komite Alimleri bu konuda şöyle demektedirler:

"Bankanın müşterilerine anapara üzerinden verdiği paralar faizdir, kesinlikle bu kazanımlarla istifade edilmez. Ayrıca faiz bankalarına para yatıran kişi Allah'a tövbe etmesi gerekir. Yatırdığı para ve kazancını bankadan çekmesi gerekir, anaparasını kendisine bırakır kalanı ise fakirlere,

yoksullara verir veya hayır yollarında harcar. İslam Fetvaları 2/404

Abdulaziz bin Baz Rahimehullah şöyle dedi: “Bankanın sana verdiği kazancı bankaya verme ve onu yeme! Sadece hayır yollarında sadaka olarak harca, tuvaletlerin bakımına, borçlularını ödeyemeyen kişilere verebilirsin. İslam Fetvaları 2/407

İkinci konu ise: hisse senetlerinde oluşan zararı faizle telafi etmek: bu eylem caiz değildir. Çünkü daha önceden belirtiğimiz gibi faiz para ile istifade etmek ve onu yemek caiz değildir. Hisse sahibi hisselerine oluşan zararı kendisi karşılar, bu zararı haram mallardan telafi edemez.

Madem ki bilmeden bu tür muameleyi yapmış cehalet mazereti olduğundan dolayı günah olmaz ancak bu faiz paradan istifade etmeye neden olamaz.

En iyisini Allah bilir.